

Izhaja vsaki četrti ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Netrajkovani pisarna se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1:50.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8—12 dopoldne v upravnstven sobi.

Naročimo in iznajdila sprejema upravnštvo v Gorici, Semeniška ulica št. 7. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Como) št. 14 po 8 vin.

Oglaš in poslanice se računijo po petit vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin, dvakrat 12 vin, trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Naročnino in oglaš se plačati v Gorici.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Napeljavanje v staroverski obred.

II.

3. G. Podgornik in njegovi tržaški učenci si obetajo od staroslovenskega jezika pri službi božji velikanske politične pridobitve, kakor n. pr. če bo ljudstvo v cerkvi molilo slovenski, bo tudi v družini in v občini govorilo slovenski; avstrijska vlada se nas ne bo smela več dotakniti, tržaški magistrat ne bo nič več ukazoval Slovincem, škofje in duhovniki bodo neodvisni od vlade. Celó nesrečni Poljaki bodo imeli mir, ker se brezobzirni Prusi ne bodo več upali preganjati jih, (Slov. vek str. 10.) itd.

Odgovarjamo: Ljudstvo bo v cerkvi tako kakoršno bo doma v družini in v javnosti. Če se bo torej ljudstvo zavedalo svoje narodnosti v javnem življenju, se je bo zavedalo tudi v cerkvi, pa naj si bo obred in jezik slovenski ali ne. Nasproti pa če ljudstvo izgubi narodno zavest v javnosti, mu je slovensko bogoslužje ne bo rešilo. Cerkev ni politično društvo, ki bi imelo namen vzbujati in krepiti narodno zavest, ampak zavest strahu božjega. Za probujo narodne zavesti je dovolj prilik zunaj cerkve, treba je le te prilike dobro porabiti in ne samo zabavljati čez farje, čez vlado, čez Italijane itd., pa sedeti pri taroku v kavarni. Gospoda tržaška kaj delate, da ne greste med ljudstvo drugače ko o volitvah?

Naravnost otročja pa je misel, da bi staroslovensčina prinesla zapadnim Slovanom politično svobodo. Vprašamo: Zakaj pa niso politično svobodni Rusi in Srbi na Ogerskem, ko imajo vendar oboji staroslovensko božjo službo? Koliko slovanske zavesti so do zdaj pokazali Srbi v Trstu ali v Dalmaciji? Hrvatje imajo — do malih izjem — latinski jezik pri sv. maši, ali njih narodna zavest je veliko bolj krepka ko zavest Srbov. Poljaki so tudi „latinci“, a njih narodna zavest je vendar tolika, da jih še celo Prusi z vso silo ne morejo zatreti. Poljaki v Prusiji so do zdaj

vedno še zmagali pri volitvah in imajo svoje zastopnike v državnem in deželnem zboru, nasproti so pa Rusi in Srbi v ogerskem državnem zboru — brez zastopstva. Krepko se je razvila narodna zavest tudi v češkem narodu, ne da bi mu bila latinska božja služba na poti.

Če zapadni Slovani se silo vpeljejo staroslovenski jezik v božjo službo, jim nasprotniki (vlada, Nemci, Italijani in Ogrji) radi tega ne bodo dovolili nobene šole več ko zdaj, nobenega urada, nobene pravice in nobene podpore več ko zdaj, tudi nobene cerkve in ne plače za duhovnike. Nasprotno se bo rajše zgodilo. Nasprotniki zapadnih Slovanov porečejo: Če ste smeli vi strahovati cerkev, da vam je dovolila slovensčino pri božji službi, smemo jo tudi mi, ki imamo oblast v rokah; če je vam božja služba le politično in narodno sredstvo, bo tudi nam. O vaši politiki smo mi gospodarji — tudi v cerkvi. Ne smemo namreč pozabiti, da smo mi zapadni Slovani v odvisnosti od političnih oblastev, katere so naši narodnosti več ali manj sovražne. Edina oblast, ki nam ni sovražna, je cerkevna in ta je tudi res bila v našem narodnem probujenju edina zaslomba tužnega naroda. Zategadelj pa pomeni vsako poniževanje in oslavljenje cerkvene oblasti — večjo sužnost slovanskih narodov. Ne bodimo torej sami tako nespametni, da bi s strahovanjem, s smešenjem, s pretenjem in odpadom izpodkopavali ono rimsko-katoliško cerkveno oblast, ki je nasproti vsem drugim oblastim, od katerih smo zavisni, nam edina prijazna.

Do zdaj smo govorili načelno, zdaj pa vprašajmo le še, kaj bi praktično dosegli n. pr. na Slovenskem, ako bi se na ta način agitacija nadaljevala? Doseglo bi se velik razpor in veliko zmešnjavo na vseh koncih domovine — v veliko škodo narodnosti. Ali ostanimo le v Trstu. Tam bi prav gotovo vsi Slovenci ne prestopili h grškemu obredu, nastal bi torej nov razpor med Slovenci celo pri božji službi. O velikanskih novih stroških molčimo za zdaj. Od za-

četka bi ljudje vrel v cerkev radi demonstracije — prišla bi tudi inteligenca, ki sicer nima take navade — ali kmalu bi se ta gorečnost ohladila in ljudstvo bi rajše hodilo k rimsko-slovenskemu obredu ko h grško-staroslovenskemu. Gospoda, obvarujmo narod te blamaže.

Naš sklep je: Slovenci imamo od začetka do danes rimski obred. Pri tem ostanimo. V tem obredu si je naša slovensčina pridobila pravico skoro pri vseh bogoslužnih opravilih, če izvzamemo slovesno sv. mašo; tako je n. pr. cela popoldanska služba božja slovenska. — Gotovo je, da kakor bo slovensčina napredovala v uradih in šolah, bo tudi v cerkvi. Ni treba torej, da bi klicali iz groba staroslovensčino. Rim je svojih narodov omiko, napredek in svobodo pospeševal in branil, zupajamo tudi mi rimskokat. cerkvi svojo bodočnost. Če pa kaj novega želimo pri božji službi, obrnimo se do postavne oblasti spoštljivo in v svesti si narodne časti, pa ne kakor kričači. Najprej pa je treba, da sami več delamo in skrbimo ter da se varujemo brezpotrebni preprirov in razkolov, zlasti pa v cerkvi. Kdor torej Slovincem dobro hoče, naj z nami reče: v cerkvi bodi mir, veselje, pokorščina in strah božji — ne razkol in upori!

Prihodnjic še nekoliko konfuznim unijatam okoli „Edinosti“ v odgovor!

Politični pregled.

Naš avstrijski državni zbor. — Druga seja državnega zbora je bila dne 5. t. m. V tej seji se je izvolilo devet oddelkov, katerim so bili v svrhu uverovljenja izročeni vsi volitveni akti, razun volitvenih aktov onih poslancev, proti katerih izvolitvi je bil vložen protest. Med temi sta tudi istrska poslanca Beaati in Rizzi in poslanec za dolenski mesta in trg Plantan. Potem so se prečitale pravne obrambe čeških, in hrvatskih poslancev z ozirom na njih državno pravo — in izjava radikalnih

rusinskih poslancev, v kateri naglašajo, da poslanci iz Galicije ne izražajo ljudske volje ter zahtevajo pravično volilno roformo in jezikovni zakon.

Potem je zbornica sklenila, da se vrši prihodnja seja v petek.

Dne 9. t. m. pase je vršila volitev predsedništva poslanske zbornice. Predsednikom je bil izvoljen grof Vetter von der Lillie s 344 glasovi; prvim podpredsednikom dr. Prade z 236 glasovi, drugim podpredsednikom pa dr. Začek z 209 glasovi.

Volitev zborničnega predsedništva je srečno pri kraju in se je celo še gladkeje izvršila nego se je pričakovalo. Iz začetka bi bil človek mislil, da je tako mirna rešitev predsedniškega vprašanja nekako znamenje, da hočejo poslanci v državnem zboru v resnici začeti z resnim delovanjem. Toda glej! Komaj je prestana jedna nevarnost, že sili v oči druga, ki ni manjša od prve in je v stanu uničiti nado, da začne naš parlament konečno vendar resno delovati.

Od nemške radikalne strani namreč stavila se je na zbornično predsedništvo interpelacija, s katero zahtevajo interpelantje, da se ne smejo čitati v zbornici interpelacije, resolucije in sploh predlogi, ki ne bi bili pisani v nemškem jeziku. Ako novo izvoljeno predsedništvo tej zahtevi ugodi, je naravno, da zadene ob najodločnejši odpor vsih slovanskih strank, ki se bodo tudi na tem mero-dajnem mestu krepko zavzele za jezikovno enakopravnost, ki je jedna izmed prvih točk njihovega programa.

V tej seji poslanske zbornice so se odobrile tudi volitve vseh onih poslancev, proti katerim ni bil uložen kak protest.

12. t. m. je zopet zborovala poslanska zbornica. Vlada je predložila zbornici državni proračun, rekrutni zakon, načrt zakona o kmetijskih zadrukah in načrt o sirotinskih blagajnah ter konečno 58 zakonov, izdanih na podlagi § 14, ki pa še niso odobreni.

Skupna potrebsčina znaša kron 1641,163,344. Skupno pokritje znaša kron

LISTEK.

Gabrijel Garcia Moreno.

(Životopis katoliškega politika).

Visoko čislam učenjaka, ki nam preganja temo zmot, a bolj se čimim postojnjaka, ki ve in hodi pravo pot.
S. Gregorčič.

Redki so možje, na katere se smemo zanesti. Večina se ravna po geslu: danes tukaj, jutri tam, ni dobička, grem drugam. Kjer je večina, tje se gagne. Kjer vidi dobiček, tje ga vleče, vsaka žrtva ga oplasi. Sam nima nobene odločnosti, le na druge se zanaša. Rad bi storil kaj dobrega, pa se mu zdi pretežavno. Z vsemi bi rad živel v miru. Zjutraj se boji zameriti Bogu, zvečer pa že glasno zatrjuje, da je prijatelj tudi hudiču, če je treba. Danes se pridružuje, da je trden kot skala, jutri se že kesa, da je tako govoril, in obžaluje, da ga je Bog vstvaril iz mehke ilovice. Takih možakarjev je mnogo.

Teško pa najdemo pravega moža, ki se brez ozira na levo in desno sta-

novitno drži tega, kar je spoznal za prav, ki so ne boji nobene izgube, tor mu ni žal po dobičku. Kamor se je enkrat odločil, ker je tako prav, to hoče tudi doseči, četudi ima propasti. Takemu možu pravimo, da je značaj.

Tak kremenit značaj je bil Gabrijel Garcia (beri Garsia) Moreno, prezident ekvadorske ljudovlade v južni Ameriki. Ekvador je dežela na najzapadnejšem delu južne Amerike ob Tihem morju. Ker se razteza ravno ob ravniku zemlje t. j. tam kamor sonce opoldne navpično pripeka, bi kedo mislil, da vlada tam neznozna vročina; razven ozkega obrežja, pa je vsa dežela hribovita, najbolj obljudeji kraji so na blizu 4000 m visoki planjavi, katero obdajajo od 5—6000 m visoki hribi, med njimi mnogi ognjeniki, ki provzročajo deželi hude potrese. Visoka lega poravnava solčno vročino, tako, da vlada na planjavi, kjer leži glavno mesto Kito (Quito) vedna pomlad. Dežela je za polovico naše Avstrije, pa ima le malo nad milijon prebivalcev, med njimi le blizu 200.000 belih, drugi so meščanci in Indijani. V tej deželi je bil rojen in

je umrl mož, katerega so občudovali prijatelji in z občudovanjem sovražili nasprotniki. Ta mož je redka izjema med svetnimi vladarji, ki hočejo z breznačelno politiko v miru vladati vsakovrstne ljudi; med tem ko se bojijo zamginiti tej stranki, žalijo drugo; zato jim nobena stranka prav ne zaupa, in sami ne vedo, na katero naj se naslanjajo. Gabrijel Garcia Moreno je spoznal, da le katoliška načela zamorejo zediniti in osrečiti ljudstvo. Teh načel se je nepremakljivo držal, zanje se je žrtvoval, zanje je tudi umrl, ter tako dal vladarjem in podložnim izgled kremenitoga značaja. Življenje tega izvanrednega moža ne sme ostati skrito Slovincem. Ko bi liberalci imeli takega moža, bi ga povzdigovali v devoto nebo; ker pa je bil katoličan, molčijo o njem, kakor sploh zamolčijo vse, kar je katoličanom v čast. Znani Majerjev konverzacijski slovar, ki podaja vsaj glavne poteze o odličnih možeh celo o najneznatnejših, če le niso bili odločni katoličani, ne šteje našega junaka vrednim, da bi ga posebej omenil. Le v popisu ekvadorjanske zgodovine

omenja tudi G. G. Morena, pa vse njegove zasluge, katerih ne more zamolčati, pripisuje njegovi častihlepnosti in jih maže z očitanjem, da se je naslanjal na klerikalno stranko.

Mi pa rečemo, da je bil Don Gabrijel Garcia Moreno mož, ki se sme uvrstiti med vladarje, katerim pridevajo priimek „Veliki“, reči smemo, da je bil svetnik, vreden posnemanja in mučenik, ki je umrl za sveto stvar. Zato je vreden, da ga postavimo v izgled vsem slovenskim možem, katerim je pri srcu zmaga Kristusove vere.

Rojen je bil Garcia Moreno dne 24. dec. 1821. v ekvatorjanskem obreznem mestu Majakil (Guayaquil). Njegov oče don Pedro Garcia Gomez je bil izobražen mož, ki se je radi kupčije iz Španskega preselil v Ameriko. Pobožna mati mu je bila Mercedes Moreno, iz bogate majakilske rodbine. Izmed osmih otrok je bil Gabrijel rojen, ko so stariši vsled kupčijskih nezgod prišli skoro ob vse premoženje. Vendar so stariši skrbeli za natančno izobrazbo otrok.

(Dalje pride).

1641,997,585. Prebitka je torej 834,241 K. Proračun kaže proti rednemu proračunu leta 1900, brez investicijskih proračunov, narastek v potrebnosti od 58,082,857 K in narastek v pokritju od 58,146,763 K, torej za 64,066 K viši prebitek.

Državni zbor bode zborova' do 22. marca. Zasedanje prekine po vnovi delegatov in vnovi deputacije. Državnemu zboru sledi zasedanja deželnih zborov; po zaključku istih pa se snide zopet državni zbor. Delegaciji seskličeta spomladi.

Slovanski centrum v državnem zboru šteje sedaj 21 članov in sicer so v njem združeni Slovenci: vitez Berks, dr. Gregorčič, Pfeifer, Pogačnik, Povše, dr. Šusterčič (načelnik) Vencajz, Žičkar in dr. Žitnik; Čeha: dr. Hruban in dr. Stojan, Rusini: Barwinski, Gladiszewski, Dloužanski, Mandyczewski in Pihuljak ter Poljaki: Bomba, Fijak, Kubik, Szajer in Wilk.

Program „slovanskega centra“ je program katoliških Slovanov v Avstriji. V tem pogledu ima klub lepo bodočnost. Vsi Slovani naj bi se v državnem zboru združili po starem geslu: Vse za vero, dom, cesarja! Zato se veselimo, da se klub množi in kličemo svojim poslancem na Dunaju: Pogumno in vztrajno naprej po tej poti, ki je edino prava!

Razkralj Milan je umrl na Dunaju 11. t. m. ob 420 uri pop. vsled oslabelosti srčne žile.

Milan Obrenović je bil rojen l. 1854. Vladarstvo je prevzel l. 1872. Dne 30. junija je v zvezi s Črnogoro napovedal vojno Turčiji — toda sreča mu je bila nemila. Sledila je rusko-turška vojska, ki je Srbiji zagotovila samostojnost. L. 1885 je Milan napovedal bratomorno vojsko Bolgarom. Dne 6. marca 1889 se je moral odpovedati vladi na korist svojemu sinu Aleksandru. Od takrat je živel zelo razkošno in razuzdano. L. 1898 ga je sin Aleksander imenoval vrhovnim poveljnikom srbske armade. To mesto pa je moral odložiti v juliju 1900, ko se je Aleksander poročil z Drago Mašini. Od tedaj je živel deloma v Parizu, deloma na Dunaju, kjer ga je najprej influenza, potem pa pljučnica položila na smrtno posteljo!

Vojna v južni Afriki. — Kadar se lakomnim Angležem slabo godi, takrat mislijo na mir. Tako tudi zdaj, ko jim gre v živo z operacijo Burov v Kapu. Zaporedoma se čujejo v angleški javnosti glasovi, ki svetujejo vladi, naj sklene mir. Zdaj se je celo oglašil nek jako upliven državnik Clark, ki pravi, da vlada stori najbolje, ako začne postopati mileje nasproti Burov ter jim stavi pogoje za mir, katerih bi ne mogli odkloniti. Poglavitni pogoj bi bil, da ohranita Oranje in Transvaal svojo dosedajšo samostojno upravo pod angleško nadvlado ter da se naj pomilosti vse one, ki so se udeležili vojne. S tem predlogom da bi morali biti zadovoljni Buri, ki so baje tudi že naveličani vojne. — Ali zdi se, da iz take moke ne bi bilo kruha, ker Buri hočejo imeti popolno svobodo ali nič, ker čemu bi bili toliko žrtvovali, da bi sklepali take dvomljive mirovne pogodbe. Tega pa Burov tudi ni treba, ker njihove čete so čile in zdrave in nastopajo zmagovito proti Angležem. General Dewet se je zdaj združil z generalom Liebermanom in prodirata s 5000 Burov v Kap.

Novice.

Pastirski list Njega Em. kardinala dr. Missie za letošnji postni čas govori o sv. letu, katero je sv. Oče raztegnil za ves katoliški svet, o odpustkih in o namenu sv. leta.

Za danes hočemo navesti le nekaj opomb o sv. letu, ker hočemo o tem lepeem pastirskem listu prihodnjik kaj več povedati:

1. Sv. leto v naši škofiji traja od 1. nedelje v postu t. j. od 24. februarja do 24. avgusta t. l.

2. Pogoji za odpustke so: vreden sprejem sakramentov sv. pokore in sv. Rešnjega telesa, obiskovanje določenih cerkev in molitev po namenu sv. Očeta.

Zapovedana letna spoved in velikonočno obhajilo ne velja za odpustke sv. leta.

3. Obiskovanje cerkev se ima zgoditi petnajstkrat in sicer vsaki dan v štirih cerkvah, katere določijo cerkveni predstojniki; skupaj bo torej 60 obiskov.

Kjer so pa le tri cerkve, mora se eno po dvakrat, druge dve po enkrat na dan obiskati; kjer ste le dve cerkvi,

mora se vsako po dvakrat na dan obiskati; kjer je le ena, mora se to po 4 krat na dan obiskati, da se tako napravi 60 zapovedanih obiskov.

Cerkve se sme obiskovati tudi v procesijah pod vodstvom dušnega pastirja ali kaknega drugega od njega za to določenega duhovnika in tedaj velja vsaka procesija za 20 obiskov, tako da se s tremi procesijami vse obiske dopolni.

Te procesije pa ne smejo biti združene s procesijami sv. Marka ali križevega tedna.

Kako se ima ponavljati obiske cerkev na eden in isti dan, če so v kakem okraju manj ko štiri cerkve, bodo razložili č. dušni pastirji.

4. Molitve naj se opravljajo: za posušanje sv. cerkve, za iztrebljenje krive vere, za edinost katoliških vladarjev in blagor krščanskega ljudstva.

Posobna molitve niso zapovedane; dovolj je n. pr. če se zmoli 6. očenavev in češčenamariji.

5. Kdor ne more spolniti enega ali drugega zapovedanih pogojev, njemu sme spovednik za to kaj drugega naložiti.

6. Zapovedana dela se sme opraviti v katerem koli redu. Sme se torej začeti ali se sprejemom sv. sakramentov ali z obiskovanjem cerkev. Toda kdor bi prejel sv. sakramente precej od začetka ali v sredi med obiskovanjem cerkev, potem bi po nesreči smatno grešil, ta bi moral pred zadnjim obiskom še enkrat k spovedi, ker se odpustke zadobi še le z zadnjim delom, a to le tedaj, če se je v stanju posvečujoče milosti božje. Svetovati je torej, da naj vsaki prejme sv. sakramente po opravljenih vseh drugih pobožnostih.

† Matilda grofica Coronini-Cronberg umrla je 7. t. m. ob 2. uri pop. lude po kratki boleznj v 85. letu svoje starosti. Pokojnica je bila teta grofa **Alfreda Coroninija**. Radi svojega **krščanskega delovanja** je bila po vsem Goriškem dobro znana; cesar jo je radi njene požrivalnosti za blagor človeštva odlikoval z redom Elizabete II. razreda; posedovala je tudi papežev red „Pro Ecclesia et Pontifice“; bila je predsednica društev „Donne cattoliche“ in „figlie di Maria“ kakor tudi društva za napravo cerkvenih paramentov.

Blaga pokojnica, ki je bila uzor kristjane, dobrotnica revežev in siromakov, se je porodila 22. avgusta 1816 v Gradcu. Pogreb je bil v soboto pop. iz hiše žalosti v Rabatišču v stolno cerkev in potem na Cingrof, kjer so nje telesne ostanke položili v večnemu pokoju v rodbinsko rakev grofov Coroninijev Kronberskih. Večna luč naj ji sveti!

Odlikovanje. — Nj. Veličanstvo cesar je podelil brončeno kolajno g. Hvali, za zvesto 40-letno službovanje pri tvrcki prej Šturji, zdaj Hugo Monari. Mož je v kljub svoji dolgoletni službi še vedno krepek in zdrav.

Samomor. V četrtek okolo poludne se je ustrelila na domu svojih starišev 19letna gojenka drugega tečaja tukajšnjega ženskega izobraževališča gospodična Itala De Fiori. Uzrok samomora je bil baje slab napredek v šoli.

Zaplenjeno

radi dopisa „Izpod Goč“.

Brzobjavno počočilo:

G. kurata Ferjančiča so v ponedeljek dne 11. t. m. izpustili iz preiskovalnega zapora.

Iz Sedla dne 4. febr. — Gosp. A. Stres ml., ki stanuje v Breginju, je pisal te dni tukajšnjemu vikariju: „... Št. 14. „Soče“ je zopet prinesla tak članek. Da ne boste sumničeli mene, izjavljam, da ga jaz nisem pisal, niti vedel prej kaj o njem.

Pri tej priložnosti naj se omenim, da sem od nekdanj nasprotnik takemu načinu napadanja, ki rodi vedno večji razpor mesto sporazumljenja. — Dobro! Še v dejanju tako!

Iz Kobaridskega kota 4. febr. Ni me volja, pričakati se veliko za ljudni posebne vrste; ali nekaj moram pa le opomniti Gabrščekovima listoma.

Zoper prešičjo razstavo in prodajanja kravjih burčev na Kristusov vnebohod bom še dalje in upam, da tudi sl. dežel. oblastvo ne bo trpelo tega; saj — anti — niso zastoj povpraševali po tem in niso postavile zastoj! O kaki krivični nevoščljivosti tu ni govora! — Laž pa je, da bi bil svoječasno jaz sam pisal oni zagovor sebi v prilog in ga dal le podpisati; brad sem ga v prvo tedaj, ko je bil natiskan. Pisete pač, kakor vam prav „paša“. Ali je pa tudi res prav? Ne, to je le vaš „evangelij“: „Boš ti mene — rajši jaz tebe!“

Kar se pa tiče novejših napadov gledé na delovanje v šoli in cerkvi, nisem odgovoren vam. Ne učimo kršč. nauka za „klas“, ampak za življenje. In treba je, da se nauk razloži — kolikor možno — ne pa le vpraša, kakor pri zgodovinski uri: „Povejte, kolikokrat ni mogla Marija Terezija?“ („Trikrat ni mogla“). Ali: „Kdo je bil komaj?“ („Komaj je bila M. T.“) Isto tako v cerkvi ni dovolj le reči: Bodite dobri, pridni, brumni — Amen, ampak je treba podrobno razložiti g. Gabrščeku na uho: V Spiragovem, od več vladik potrjenem katekizmu je brati: „Naj nihče ne govori, da politika nema z vero nič opraviti (Škof. avstr. 15. 2. 1891). Ministri, uradniki, senatorji, poslanci (!) občinski starejšine (!) bodo morali odgovarjati pred Bogom zaradi vsake besede, ki so jo govorili, od vsakega glasovanja, ki so ga oddali. Isto tako bo vsak volilec pred Bogom odgovarjal o vsaki volitvi tega ali onega zastopnika (Škof v Annecyju). Podložniki imajo voliti krščan. misleče može itd. Človek, ki nema verskega prepričanja, nikdar ne bo vreden. Poslanci, ki niso zvesti Bogu, tudi svojim volilcem ne bodo. Kdor plačuje slabe časnike, se vojskuje zoper lastno cerkev (Škof sekau. 1884). — Pisec tega ni prijatelj mrtvih govorov živega človeka; če imenuje to kdo „divjanje“, je njegov okus. Morda pa je urednik mislil n svojo besnost? Morda bi utegnli ta velenjeni g. rabiti to iz katekizma: „Lahko se zgodi, da se udeležé ptujih grehov: svetni oblastniki, postavodajalni zbori stariši in predstojniki, delodajalci, izdajalci časnikov in knjig. „Bog in narod!“ — Anti ste kot taka zvezda na slov. obnebu vpisani tudi v družbo Mohorsko? Nu tedaj pa ste dobili katekizem in lahko preberete v katekizmu str. 86.: „Branje in razširjanje veri sovražnih knjig, časnikov in spisov!“ — Lasalle: Liberalno časnikarstvo največji zločin na svetu!

Gledé občin. starejšin se je bila piscu ponudila prilika, ko je glavarstvo opozarjalo županstvo, naj skrbi za red pri mrličih. In predrznil sem se bil — ubožec — omeniti po Slomšeku: „Treba, da volite poštene, značajne, vestne može, katerim bo mar za red, resnično pravičnost in poštenost v občini ter bodo skrbeli za to in podpirali cerkev.“ — Nu pa: tako sem učil in gledé kujig in časnikov (brez imena) že tedaj, ko je imel Gab. 16 let, njegov „moko dajalec“ pa 14; in že tedaj nisem vprašal njiju za „placet“ (dovoljenje), in tudi za naprej ne mislim! (Dalje prih.)

Iz Kanala. Na zadnjem narodno naprednem shodu v Kanalu meseca decembra pretečenega leta nastal je kakor znano pretep. „Naprednjaki“ niso pustili

„klerikalcem“, da bi ugovarjali neslanostim govornikov kakor so: Zega, Gabršček, Tuma. Pest je premagala resnico, Radi tega stal je omenjeni shod 18. prosinca t. l. pred tukajšno okr. sodnijo. Tukaj je bila „nar.-napredna“ ideja obsojena na 11 dni zapora in 20 kron globe; ter jej povedano, da se klerikalcem ne sme oči izbivati.

Kaj pravite h temu vi kraski častivci skopenskega Živca?

Iz Tolmina. (G. Apelu na znanje). Ker ne vemo Vašega naslova, Vam pišemo tu v listu. Vi, ki se zanimate za Tolmin, ste gotovo brali v goriških liberalnih listih z dne 5., ozir. 8. februarja dopis iz Tolmina. Vi seveda mislite, da je prišel iz kancelije generalnega štaba. Pa ni. Izšla je ga je glava svetovno-slavnega moža. A v tej glavi — poslušimo se dopisnikovih besed — pamet non comanda niente, domišljavost comanda tutto per nacht in per tag. Ta slavni mož se šteje med naprednjake, pa je — velik nazadnjač. Lani je še sanjal, da njegova — opera (!) doživi premiero v Milanu! Misli se je postaviti na pariški razstavi! Letos pa želi — k orgljam na tolminski kor. Zdaj pa veste, koliko je ura bila. Kedar se kakemu naprednjaku ne izpolnijo želje, se znese v liberalnih listih.

Obbrekovanj organist je seveda poslal liberalnima listoma stvarni popravek.

Dopisnik govori o uradnih — tujcih. Te besede Tolminci nič kaj radi ne slišimo, ker se nismo prešeli, koliko praznih stanovanj in koliko praznih kreem bi bilo v Tolminu, ako ne bi imeli uradov.

„Krajskega Janeza“ tu ne poznamo. Je sicer v Tolminu znani krčmar „Kranjec“, pa on ni Janez, ampak Mondeli.

Dopisnik bo zdaj ves srečen misleč, da smo njemu odgovorili. Ne nje mu, le Vam, g. Apel, smo sporočili, da dotičnemu dopisu ne boste pripisovali kake veljave. Mi po takih dopisih čisto lahko spimo.

S Št. Viške gore. V nedeljo dne 1. febr. smo priredili tukaj narodni naprednjaki „Plesni venček“. Ta beseda se sicer čudno bere po svetu, če pogledajo bralci, da prihaja s Št. Viške gore, kjer so po večini kmotje, ki poznajo „Rožni venec“ ali po starem „Roženkranc“. O drugih venčih in venčkih pa malo vedo. A pomisli naj svet, da nas je tu vendar tudi nekaj naprednjakov, ki opuščamo roženkranc in se hočemo družiti v „plesnih venčkih“. Pričakovali smo, da se bodo vabljeni odzvali v velikem številu, a narodno-napredna ideja še ni vseh prešnila in mnogo jih je zaostalo. Pričakovali smo, da se oglase vsi gg. v salonski obleki, fraku in cilindru, a iznenadili so nas, prikazavši se v čisto navadnih oblekah. Gospodične so bile pa v noši naših kmečkih deklet. Ze pojde naprej, le poguma treba. Ustanovili bomo najbrž tudi sokolsko društvo, da bodo imeli naši fantje več prilike, pretepati se med seboj, kajti drugače bi znala ta narodna šega do cela izumreti. Hoteli smo tudi tebi „Primorski List“ poslati oglas radi „Plesnega venčka“, a naš g. župan te ima na piki in zato smo morali le v „Sočo“. Če bomo priredili pa še kako „Narodno kolò“ zveš gotovo tudi ti. — Pozdrav!

Iz Cerkna. Volitve so razburile duhove a tudi ščitile in razjasnile nasprotstva, kakor marsikje drugje, tako i pri nas. Bolje tako, da se bomo z naprej vsaj poznali. Cerkno je bilo sicer vže dolgo kraj preprirov občinskih in domačih, pri katerih je težje soditi nepristransko, katera stranka se bojuje za pošteno stvar in prepričanje, ker odločuje in moti pri takih preprih kaj rada osebnost in korist enega ali drugega, in ker pri takih preprih lahko marsikdo skrrije svoje prave namene. Sedaj pa se je bilo uže treba bolj očitno pokazati. No — in pokazali so se tudi med nami — naprednjaki, katerih število in značaj je navedla ena zadnjih „Goric“. Pokazali so se najprej s skrivnim agitiranjem za nar.-napredno stranko, potem z ostudnimi napadi v „Soči“ in kažejo se še sedaj se zabavljajem in obrekovanjem po krčmah. „Sočine“ laži še nadalje zavračati, se nam ne zdi vredno, ker bi morala „Soča“, ako bi preklecala kako laž, zapustiti svoj delokrog in svoj program, ki se glasi: „Udri, piši, laži, obrekuj, samo, da ljudi preslepiš, samo, da zmagáš in ker poznamo Gabr-

ščka kot takega, ki raje in suva vedno naprej, če si ima pri tem tudi glavo skrojiti. Pravica in resnica se pač, če tudi počasi, če tudi ne naravnost, sama kaže. Če bi bili vsi Cerkljani — tudi duhovniki — pri volitvi s „Sočo“ potegnili, bili bi vsi uzor moške, rodoljubi, napredni v Gabrščekovih očeh. In če bi vprašali potem cerkljanski duhovni njega milost g. Gabrščeka, ali bi jim ne dovolil morda tudi „plesni venček“ o pustu, pridušil bi se jim, le dajte le, ni besediče ne črtnem proti vam. Ker pa nočejo plesati po Gabrščekovem taktu — zato ogenj in strela nad nje! Ne, gospod Gabršček, ako kdo pohujšuje ljudstvo, pohujšuješ ga ti! Pohujšujejo ga pa tudi vsi tvoji pomagači, ki razširjajo in raznašajo tvoje umazano perilo med dosedaj poštone kmete.

Iz Črnič. Nek kmet iz Črnič se je oglasil v „Sočnem“ sinčku „Primorcu“ od dne 18. jan. — Ne čudino se, da dajate vaše misli na papir staviti tistemu, ki vas je ukazal nesti iz gostilno, ko ste ugovarjal njegovemu umazanemu blatenju nad duhovstvom! V istem dopisu se je posebno spravil nad predsednika „zavarovalnice za govejo živino“. Pred vsem pravi, da „zavarovalnica“ nič ne napreduje. Glavni in pravi vzrok omenja sam, potem pa pravi, da je kriv temu odbor, še posebno predsednik, ki se premalo briga. No, tu se vidi vaša poštenost... odbor se že briga, saj vabi vsaj 2krat v letu k pristopu javno pred cerkvijo v Črničah in v Batujah. Pa tudi posameznike vabi, jih nagovarja, siliti jih pa ne more. Nečrničani ne marajo pristopiti, češ, homo mi plačevali Črničanom, ker je ravno pri vas vsako leto več nesreč pri živini. — Nadalje pravi ta naš „kmet“, da predsednik „raje kvante prinaša v farovž, kjer obrekuje poštone možje“. O to je pa gola nesramnost in laž! Kaj mislite, da se v farovžu obrekuje, kakor v vaši kovačnici... sicer pa pridite na dan z imeni onih poštenih mož, ki se obrekujejo v farovžu. Pa prav vi imate sploh kake obzire na farovž! — Nadalje pravi, da je predsednik „pokazal svoje strankarstvo pri obnem zboru nasproti Sabotniku — Mihelju brez pravih vzrokov, le ker nista njegova prijatelja“. Predsednik je govoril splošno pri zboru; ja govoril resnico, ker so res taki, ki hočejo zavarovati šole, ko zapazijo kako bolezen na živini. Kar se tiče Mihelja, pa vedite, da je pri odborovi seji tudi vaš glavni pristaš odklonil vsako odškodnino ter podpisal zapisnik. Sploh pa se odbor drži društvenih pravil vedno. Sicer sta pa omenjena oba naša katol. stranke, in „kmet“ liberalec se v „Primorcu“ zanju poteguje! — Nadalje pravi, da „ravno tako delajo tudi pri posojilnici, kjer nočejo dati posojila ljudem, kateri Lojkom ne hlapčujejo“. To je zopet nesramna laž, ker tam se postreže vsem strankam, če je varno, če je denar, če odbor dovoli. Tam ima Lojke 1 glas, ne odločuje on sam; večkrat ni ga pri sejah. — Slednjič pravi isti dopisnik, da „klerikaleci so povsod jednaki“. Pa vidite, da tudi „liberalci“ so povsod jednaki... ker le povsod delajo z zvijačo, z lažjo, s sramotenjem. „Liberalci“ so proti kmečkim posojilnicam, proti zadrugam, proti zavarovalnicam itd. oni so sploh proti vsaki pomoči za kmeta.

Volarje pri Tolminu. (Mlekarski shod). Šel sem mimo mlekarkega poslopja na Volarji v soboto na praznik M. D. od 6—7 ure zvečer in vidim v mlekarški dvorani veliko množico ljudi. Poprašam in izvem, da je sklical predsednik javen shod zaradi neke nepostavne stvari. Pa se mu ni posrečilo, ker ni bil nabral dosti udov na svojo stran. Tako je tudi dr. Thma skliceval shode, a dosegel ni nič.

Naš predsednik je naznanil več dni poprej, da bode držal ob določeni uri govor. Začel je, končal pa ni, ker je poprej ušel in se odpovedal.

G. učitelj I. Krajnik nas je 4. t. m. zapustil in se preselil v Podmelec.

Na Volčanskem se zopet potikajo cigani. Dne 26. m. m. je prišla ciganka v hišo nekega tuk. posestnika, ko ga ni bilo doma, ter se skrivno zvijačo ukradla kokoš. Gospodarji, pozor!

Volčjigrad pri Komnu. Dopisnik „Primorca“ pravi v št. 5., da so bili vsi udje komisije nasproti naši šoli. To ni res! G. nadzornik K. M. se je izjavil za šolo. Le gospodje krajnega šolskega sveta so bili nasprotni in med njimi najbolj g. Leban. Glede daljave od Komna, ostajamo pri svoji trditvi, da se je namreč g. Leban pomotil. Sicer pa daljava tudi ni

povsod odločilna in vemo, da bi bili šole dobili, ko bi se udje komisije strijnjali z g. nadzornikom. Dež. šolski svet je prošnjo odbil in z okrajnega šolskega sveta smo dobili vprašanje, koliko bi prispevali k zidanju šole, a dotična komisija je vse uničila.

Il koncu pozivljam dopisnika „Primorca“, naj prihodnjic opusti liste prisvojene izraze in naj se kaže naprednjaka in ne porodnjaka!

Iz Svetega pri Komnu. — Pred kratkim časom so naprednjaki močno agitirali, da bi uničili naš gospodarski svet. Posluževali so se vseh mogočih zvijač. Začelo se je popisovanje. Kako? Prišli so k mnogim ter jih prosili, naj podpišejo prošnjo za popravilo doljenjskega vodnjaka, ali pa prošnjo za lastno županstvo. Ali je tedaj čudno, da se je nekaj podpisov dalo vjeti na tako limanice? Nadlegovali so ljudi celo po noči! Pa vkljub temu ne bodo dosegli svojega zlobnega namena!

Iz Dobrovega v Brdih nam pišejo, da tamkajšnji krečmarji kupujejo kruh rajši pri Kormincu, kakor pa pri domačem peku. Korminski kruh nosijo celo v Višnjevik. Dopisnik pravi, da se to ravnanje ne da opravičiti. Zato kličemo: Rojaki, podpirajte domače ljudi!

Iz Podmelea. — Dne 6. t. m. se je podrla na Kneži hiša št. 28, lastnina Petra Kragelj. K sreči so domači pravčasno začeli pokanje sten ter pobegnili na prosto gledat žalostni prizor, ki jih v mrzlem zimskem času postavi na cesto. — Peter Kragelj je ubožec, ki je že v Ameriki poskušal svojo srečo. Delal je na kateplantažah ob slabi plači in še slabši hrani, ter si pri vsi varčnosti ni mogel kaj prihraniti. Vrnil se je bolehen in prazen nazaj v domovino; da pa je bila kupa žalosti še grenkejša, zvedel je že v Tolminu, da mu ljubljena žena že skoro 2 meseca počiva na pokopališču! Ubogi Peter! In zdaj še ta nesreča. Sam si ne bo mogel pomagati, zato upamo, da mu bo slavno glavarstvo dovolilo prosto pot do usmiljenih ljudi. — Omenim naj še, da je bila v hlevu pod hišo krava, katero mu je dobrosrčna Jermanca iz Lubinja posodila čez zimo, da bi se ložje prehranil. Kravi se tudi ni nič zgodilo.

V Kazljah na Krasu je dne 12. t. m. ogenj vničil šest gospodarskih poslopj. Zapalila je neka ženska, ko je mošt talila. Ker je bila ravno burja, se je ogenj naglo razširil. Posestniki so bili zavarovani, le eden je zaostal z vplačili in ne bo vdobil odškodnine.

Veseli trenutki za urednika „Prim. Lista“. Te dni sta vrnila skromni „Prim. List“ dva Prvačkoveca. Prvi, Tušar Vinko, mesar v Prvačini, je zapisal na pas: Taka surova infamna lažnivost kakor je vaša — nemogoče. Drugi, Gregorič Franc, iz Prvačine h. št. 28 pa je napravil to-le opazko: Take hudobije lažnivosti ni mogoče podpirati — obžalujem.

Upamo, da pošteni Prvačkoveci obsojajo tako pisarijo. Žalostno! „Prim. List“ se vselej poteguje za resnico in pravico, nasprotni listi pa, kateri so tem ljudem v čisljih, res nimajo drugega ko laži!

Mejnarodni kongres zoper alkoholizem. O veliki noči t. l. bode zboroval na Dunaju osmi mejnarodni kongres proti alkoholizmu. V to svrhu se je na prošnjo osrednjega odbora osnoval tudi za našo pokrajino poseben deželni odsek, ki ima nalogo dati kongresu podatke o razsežnosti in razširjenju alkoholizma (žgane pitja) v tej deželi, zajedno vzbujati zanimanje za stremenje in delovanje tega kongresa. V goriški odsek so izbrani dr. Fratnich, Luzzatto in Pontoni. Sprejem članov na uradu za osmi mejnarodni kongres zoper alkoholizem Dunaj IX., 3 Schwarzspanierstrasse 17. l. kakor tudi pri deželnem oddelku za Goriško.

Najdeno. — Nekdo je našel zlat prstan. Kdor ga je izgubil, naj se oglasi pri upravnistvu „Prim. Lista“.

Listnica uredništva. — Dopise iz Starega sela, Koprive, Bovca, Branice, Libušenj, Biljane itd. porabimo v prihodnjih številkah.

Izjava. Ker se širijo naši občini in celi okolici govoriča, da smo podpisani volilci IV. skupine volili v državni zbor kandidata napredne stranke, in da smo za to celo plačilo prejeli, izjavljamo s tem, da smo pripravljani, če je treba, tudi s prisego potrditi, da je to laž in obrekovanje. Mi smo ostali zvesti naši stranki in smo volili blag. g. M. Rutarja,

za katerega smo bili voljeni. Resnico tega lahko spriča tudi g. kurat biljenski.

V Renča h. 4. februarja 1901.

Andrej Mozetič, Franc Vodopivec, Anton Spacapan, Anton Aréon.

Socijalne drobtinice.

Iz Brd. (Dalje) — Brda, kakor nam že sama beseda pravi, so hribovita. Le malo je njiv. Glavni pridelek je vino in sadje. Žita se pridela malo, skoraj vsaki ga mora kupovati. Pa s čim naj kupuje ubogi kolon? Kje naj dobi denar? Za vino ne, ker ga nima. Ostaje še sadje, ko bi mu vse privoščili in bi dobro obrodilo. Lansko leto smo imeli — hvala Bogu — še precej obilo črešenj in češp, pa smo morali po zelo nizki ceni nemškimi in italijanskimi prekupcem oddajati. Hvala jim, da le pridejo v naše kraje, drugače ne vem, komu bi oddajali sadje. — Navada je v Brdih tudi, da kupujemo s češpami. Nekdaj je bilo s to kupčijo veliko dobička. Marsikdo si je pridobil v treh tednih toliko, da si je kupil živeža za celo leto. Lani pa je bila s tem izguba. Morali smo suhe češpe po zelo nizki ceni oddajati, kakor so prekupci sami hoteli. Uprašam, ali bi ne bilo prav, da bi naši slovenski prekupci odjemali naše sadje in sušje? Ali bi ne bilo mogoče, da bi nam „Sadjarsko društvo za Brda“ v tem oziru kaj pomagalo? Zakaj bi se tudi glede Brd ne držali lepega gesla: Svoji k svojim?

Marsikdo je v prejšnjih letih redil tudi sviloprejke in bilo je tudi kaj dobička, pa dandanes tudi to več ne nese. Vidite in lahko spoznate, v kakem položaju smo koloni, polni reve in skrbi. Trudimo se dan za dnevom, a ob nedeljah in praznikih nimamo niti za kozarec vina.

Hvala Bogu! Spoznali smo, da se nam krivica godi. Naj bi ta dopis vzbudil usmiljena srca, ki bi nam pomagala, bodisi z besedo, bodisi z dejanjem, da se rešimo iz žalostnega in zelo revnega položaja. Več briskih kolonov.

(Dalje pride.)

Enakost pri socijalnih demokratih. Nekdanji voditelj socijalnih demokratov Liebknecht je izrekel ta-le stavek: „Nobenega uzroka ni, zakaj bi se delo vseučilišnega profesorja moralo bolj plačati, kakor delo navadnega pometalca. Oba vršita delo, ki je neobhodno potrebno“.

Tako je slepil Liebknecht socijalne demokrate. V resnici pa se je sam ravnal po nasprotnem načelu. Sam je kot glavni urednik časopisa vlekli na leto 7000 mark, med tem, ko je njegov uredniški sluga vlekli le 1000 mark.

Obojih delo je bilo neobhodno potrebno, pa plača ni bila enaka.

Manj dela, več plače! Tako kličejo socijalni demokrati. Ali se pa sami ravnajo po tem načelu? „Christlich-soziale Arbeiterzeitung“ piše, da se pri demokratskih produktivnih zadrugah in konsumnih društvih pogosto dobi 15 do 16 urni delavnik s plačico 5 do 7 gl. na teden!

Tako vršijo socijalni demokrati svoj program!

Naša društva.

Vabilo k občnemu zboru Centralne Posojilnice, registrovane zadruge z omejeno zavezo v Gorici, dne 28. februarja ob 11. uri dop. v prostorih posojilničnih (ulica Vetturini 9) s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo o poslovanju načelstva l. 1900. 2. Volitev načelstva in nadzorstva. 3. Morebitni predlogi.

V Gorici, dne 11. februarja 1901. Načelstvo.

Občni zbor kmetijskega društva je privabil od vseh strani mnogo deleznikov, največ iz naše Furlanije. Od vseh naših okrajev je bil najbolj zastopan cerkljanski, ker se gosp. župan Ant. Kosmač ni ustrašil dolge poti in znamenitih stroškov, ampak je na naše vabilo prišel ter nastopil kot največljavnejši volilec s trinajstimi glasovi, namreč kot zastopnik 12 davčnih občin cerkljanske županije, ki so vse družabnice in pa kmetijske zadruge. Vidite, tako se razodeva nazadnjaštvo na Cerkljanskem! A furlanski gospodi je ta zavednost naših gorskih občin jako imponirala. Konstatujemo, da je v Gorici več domačih članov doma ostalo in da smo pogrešali pri tako važni

razpravi marsikaterega člana iz bližnje okolice. — Pri volitvi društvenega tajnika je bilo oddanih 128 glasov, 80 za prof. Huguesa, 42 za sedanjega tajnika g. Adolfa Ferranta in 6 glasovnic je bilo praznih. — Preuravnana pravila so se po jako živi razpravi sprejela; toda izbojevali smo vendar ohranitev onega določila, po katerem je kmetijskim odsekom samim voliti svoje zastopnike v osrednji odbor — in pa to, da bode društvo tudi zunanje skupno naročalo razno kmetijsko blago, kakor se je to v veliko korist kmetovalcev do zdaj godilo. Zanimivo zborovanje je trajalo od 10. ure predp. do 1 in en četrt pop.

Iz Ročinja. Preteklo nedeljo imela je naša „kmetijska zadruga“ svoj redni občni zbor. Udje — 61 na številu — zbrali so se skoraj polnoštevilno. Prvo leto je slo težko, a vendar je slo. Ustanovila nam je „zadruga“ mlekarico, koje so se udje z veseljem oprijemali, pridno so donasali mleko, pa tudi radi hodili ob mesecu po svoje denarce.

Ročinjci bili so tako pametni in so deloma še sedaj, da prodajajo seno v Gorico, mesto da bi ga doma porabili; zato redé primeroma prav malo živine. Ročinjci! Pustite cesto onim, ki jo vže tako morajo meriti, vi pa poprimite se pridno živinoreje in sadjereje. Saj Vas je dušni Vaš pastir pri zborovanju tako vneto opominjal k edinosti, k slogi. Saj ste si tudi zbrali odbor, da si ga boljšega pri sedanjih razmerah ne morete želeli. Zaupajte odboru, ki vam, spoznavši potrebo, odpre tudi druge vire dohodkov. „Sloga jači, nesloga tlači“. Prvo leto ste nekoliko bolj le bpozavali in se povpraševali: „pojdo-li ali ne pojde“? Slišali ste na občnem zboru, da je slo. Pristopite vsi k „Zadrugi“, tako bo v drugem upravnem letu še bolje.

Pripomnim še, da je načelnik „Zadrugi“ g. župan, tajnik g. nadučitelj, denarničar pa g. kurat.

Za „Šolski Dom“ in za „Alojzijevišče“ je nabral v Rihembergu dne 11. t. m. Stanko Pavlica o poroki g. Jos. Kovačiča iz Komna z g. Pavlino Pavlica iz Rihemberga 25 K. Darovalcem kličemo: Lepa hvala, novoporočencema pa: Na mnoga leta!

Za Alojzijevišče. Preč. g. Iv. Nep. Muravec 20 K, preč. g. Val. Pipan nabral v veseli družbi v Volčah 8 K 50 v, vlč. g. Iv. Seljak 5 K, sl. obč. Drežnica 1 1/2 q žilza, iderski svatje nabrali 5 K 68 v, N. N. namesto venca na grob pokojni Kristini 10 K. Bog povrni!

Vabilo k občnemu zboru „Hranilnice in posojilnice v Pevmi“, vpisane zadruge z neomejeno zavezo, ki bo v nedeljo dne 24. svečana t. l. ob 3 in pol uri popoldne v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo računarskega pregledovalca. 3. Potrditev računa za leto 1900. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev računarskega pregledovalca. 6. Razni nasveti.

Vabilo k predpustni veselici „Narodne čitalnice“ v Cerknem, katero priredi v svojih prostorih dne 17. svečana 1901. Vspored: 1. D. Fajgelj: „Pobratimija“, možki zbor; 2. A. Foerster: „Domovini“, mešan zbor; 3. Gounod: Arija iz opere „Faust“, glasovir štiroročno; 4. J. E. Krek: „Pravica se je izkazala“, burka v dveh dejanjih; 5. Slovanske narodne pesmi: a) „Sarafan“, ruska narodna pesem, mešan zbor, harmoniz. J. Kokošar; b) „Kdaj moramo piti“, mešan zbor, harmoniz. P. H. Sattner; 6. Pustni prizor; 7. P. H. Sattner: „Pogled v nedolžno oko“, možki zbor; 8. G. Bevk: „Zvonček“, za sopran in alt, s spremljevanjem glasovirja; 9. J. Laharnar: „Mladosti ni“, mešan zbor; 10. Srečkanje; 11. Prosta zabava. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina za neude 40 vin., udje prosti. K mnogobrojni vdeležbi vabi uljudno odbor.

Vabilo k družbi sv. Mohorja. — Zopet se približuje čas, ko se treba vpisati v družbo sv. Mohorja. Vabimo torej svoje rojake drage Slovence in Slovenke, širom naše domovine, a tudi vse one naše brate, ki so morali zapustiti rodno svojo zemljo in sedaj živé na tujem, da se zberó vsi pod zastavo Mohorjeve družbe, da pristopijo in tako priskrbé za nje nadaljni procvit. Vsak Slovenec, vsaka Slovenka šeti si v sveto versko in narodno dolžnost, da se ud te naše družbe! Pristopajte ji sedaj zopet v prav obilnem številu, da bodo v jeseni naše družbene knjige zopet romale v kar največji množini po vsem Slovenskem, da je ne bo hiše in rodbine slovenske, kjer bi se ne prebirale Mohorjeve knjige, ki podajajo toliko primerne berila, ko-

ristnoga pouka in kratkoda-nega razvedrila

Zato bodi naše geslo: družba sv. Mohorja ne sme nazadovati, marveč mora povsod napredovati, kjer je le mogoče. Mnogo je še krajev, kjer bi se moglo številu naših udov-Mohorjanov še znotraj povišati. Zato ostanejo naj družbi zvesti vsi njeni sedanji udi, a pristopi naj tudi jim več novih! (Dalje pride.)

Za kratek čas.

OGLAS!

Ker se bliža glavni napredniški praznik Pust, in želi narodno-napredna stranka dati odduška svojemu veselju, priredi se veselica: „Gran festa con ballo“ s sledečim

v s p o r e d o m:

1. Kot okrepčilo: Pogreto kisló zelje s prokajenimi jeziki — najnovejši recept po „Soči“ — zelo ukusno.
 2. Po jedi zdravilstveno: Da ta jed nikomur ne obleži v želodcu, se bo razvesilo umazano perilo, da ne splešni v „Sočinih“ zalogah — ter se oprale stare cunje.
 3. Prosta zabava: Ples in frenje furških frakov — zelo interesantno.
- Pri vseh točkah svira „Sočina“ banda svoje najnovejše melodije, prirojone nalašč za to veselico po vseh občinskih listih iz celega sveta.
- K obilni udeležbi vabi

Odbor

narodno-napredne stranke.

Opomba: Da pokažemo svojo naprednost, ne povemo ne dneva ne ure. To je malenkost, katero pač ve vsak naprednjak.

Nova delavnica cerkvenih posod in orodja.

Gorica, magistratna ulica št. 8.

Podpisani vsota si naznaniti pred. duhovščini, da je odprl novo delavnico cerkvenih posod ter se priporoča za naročbo svečnikov, svetilnic itd. v vsakovrstni kovini in v vsakem slogu po najnižjih cenah.

Ker so nima ilustriranih cenikov, pošlje po želji pred. duhovščini obrise ranjih posod in orodja.

Priporoča se tudi za popravljane rabljenih reči, jih zopet posrobiti in poslati tako, da dobijo prvotno stanje.

Izdoljuje strolovođe po najboljših in najdljak in popravlja se rabljene.

Udani

Franc Leban,
srebrar.

Važno za vsakega!

Razprodaja!

Po nečuvano nizki ceni se dobi za samo
2 gl. 95 nč.

krasna garnitura
obstoječa iz
14 krasnih dragocnih predmetov
in sioer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tudi posrebr.) z lepo razrezljanim pokrovom, točno urejena s 3-letnim jamstvom in skatljico.
- 1 krasna goldin ali nikljasta okropna veržica s privesom. Pariški sistem.
- 1 goldin igla za kravate z imitir. briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, znamka „Garantie“.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovratnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srobra, uradno puncir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 žepno ogledalo v otviju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z uro Anker-Remont vred pošilja le za 2 gl. 95 nč. s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, tvrdka

Brüder Hurviz

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo.

Neodgovarajoče sprejemam v 8 dneh nazaj in povinen denar, vsled česar nima kupec nika-kega rizika.

Bogato ilustriran cenik raznovrstnih dragocnosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec dobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Majholje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Anton Obidič,

čevljar

Semeniška ulica hiš. št. 4 Gorica,

priporoča se

za raznovrstna naročila po meri

za gospe in gospode.

Naročila se izvršujejo hitro.

Izvrstna goriška vina

ima na prodaj

Kmetijska zadruga v St. Petru
(pri Gorici).

Priporočuje ista tudi za maše ob. duhovnikom. Za pristnost se jamči.

Št. 113

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

JAVNA DRAŽBA

zastavi VI. četrtleta t. j. mesecev oktobra, novembra in decembra 1899.

začne v ponedeljek 4. marca 1901 ter se bo nadaljevala naslednje četrtke in ponedeljke.

Od ravnateljstva zastavilnice

in z njo združene hranilnice.

v Gorici, 1. februarja 1901.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalce sam lahko določi.

Čebelno voščene sveče

pod garancijo 2000 kron

priporočam preč. duhovščini, cerkvenim oskrbništvom in slavnemu p. n. občinstvu.

Med garantiran čebelni pitaneč najboljše vrste na drobno Kg. po K 1.20.

Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,

svečar,

ulica sv. Antona 7, Gorica.

Krojaški mojster

Franc Čufer

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji.

izdeluje

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporoča se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici odlikovan z častno diplomo najvišjega p. nauja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898.

In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetilno izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjega, za nove maše in godova, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubneje.

„Krojaška zadruga“

vpisana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici,

Gospodska ulica hiš. št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izberi, kakor: sukno, platno, prtenino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte: nadalje vsakovrstno perilo, srajce, Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 15 v Medjatovi hiši v pritličju

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih posloplj, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbam.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edna slovenska zavarovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

ROJAKI! Zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Večna luč!

Redko kodaj se dabi prozornega, dobrega pristnega oljkega olja za „večno luč“, marveč navadno le mešano, nesnažno olje. Najslabše olje pa je tako, ki obleži na dnu posode. Prodajalec dá tudi tako olje za „večno luč“, da pa tako olje z nobenimi stenji, niti z navadnimi „dušecami“ ne gori, je znano vsakemu iz skušnje.

Da ne bo več pritožb,

da olje ne gori, ali pa da premočno gori, ali da steni preveč olja povžije, omislil sem si *broje vrst stenjev*. Priporočam torej, da se po dobroti olja rabijo

Kofolovi stenji,

katero garantiram za trajno „večno luč“ tudi v najhujšem mraku. Pouk s pošiljativjo.

Za prozorno dobro olje steni O, za slabše I, najslabše (nesnažno) II. — Za visoka stekla „Gluttonov Aparat“ steni O, I K 80 v., steni I. in II. 3 K. — Za navadna nizka stekla steni O I K., I. in II. 2 K 40 v. — Skatljiva steni zadoštuje za eno leto.

Stekla vseh vrst in barv. Dolenceve sveče iz pravega čebelnega voska po originalnih cenah.

Se priporoča preč. duhovščini

Tine Kofol,

oskrbenik v Kanalu (Goriško).

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14,

(blizu lekarne Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. — Oprava po najmodernejših slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletno mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiro ter razne tapetarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegatnejšo sobno opravo, na katero se še posebej opozarja p. n. občinstvo!

